

Danmark skader, som efter dansk ret medfører erstatningspligt, udbetales erstatning efter lovens § 3, stk. 3, af justitsministeren.

2.3. EU og Schengen-samarbejdet

Ved Amsterdam-traktaten, der trådte i kraft den 1. maj 1999, er Schengen-reglerne blevet integreret i Den Europæiske Union. Dette er sket i form af en protokol knyttet som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Af protokollens artikel 2 fremgår det, at Schengen-reglerne, der nærmere er defineret i et bilag til protokollen, fra datoen for Amsterdam-traktatens ikrafttræden er gældende for EU-landene bortset fra Irland og Storbritannien. For Danmarks, Finlands og Sveriges vedkommende følger det dog af artikel 2, stk. 2, at Schengen-reglerne først skulle være gældende fra den dato, som Rådet beslutter med enstemmighed blandt Schengen-medlemslandene. Endvidere fremgår det af protokollens artikel 6, at Island og Norge deltager som associeret i gennemførelsen af Schengen-reglerne i EU.

Den 1. december 2000 traf Rådet afgørelse om en fuldstændig gennemførelse af Schengen-reglerne i forhold til Danmark og de øvrige nordiske lande med virkning fra den 25. marts 2001, dog således at reglerne vedrørende Schengen-informationssystemet allerede blev bragt i anvendelse i forhold til de nordiske lande med virkning fra den 1. januar 2001.

2.4. Særligt om Schengen-konventionens artikel 40

Schengen-konventionens artikel 40 indeholder bestemmelser om, at et medlemslands politimyndigheder under visse omstændigheder må overskride grænsen til et andet medlemsland med det formål at observere formodede lovovertrædere.

Efter artikel 40, stk. 1, kan politiet i et medlemsland således under visse nærmere betingelser fortsætte en observation af en mistænkt lovovertræder på et andet medlemslands territorium, når det andet medlemsland har givet tilladelse til det. Det andet medlemsland kan til enhver tid vælge at overtage observationen.

I særligt hastende tilfælde, hvor det ikke er muligt at anmode det andet medlemsland om tilladelse, kan et medlemslands polititjenestemænd efter artikel 40, stk. 2, uden tilladelse fortsætte en observation på et andet medlemslands territorium. Det kan dog kun ske i tilfælde af alvorlige forbrydelser som nævnt i artikel 40, stk. 7, herunder f.eks. manddrab, bortførelse, gidseltagning og ulovlig handel med narkotika. Den pågældende stats myndigheder skal, allerede mens ob-

servationen finder sted, underrettes om, at grænsen vil blive passeret, og kan til enhver tid kræve, at observationen standses.

I den danske tiltrædelsesaftale til Schengen-konventionen er det fastsat, at anmodninger om at foretage grænseoverskridende observation ind i Danmark fremsættes over for Rigspolitichefen.

Der gælder en række nærmere bestemmelser for udførelsen af en grænseoverskridende observation. De pågældende polititjenestemænd skal f.eks. overholde lovgivningen i det medlemsland, på hvis område de observerer, og de skal efterkomme påbud fra de lokale myndigheder. De har ikke adgang til private boliger mv., og de pågældende polititjenestemænd har ikke ret til at medbringe tjenestevåben, hvis det land, hvor observationen foregår, udtrykkeligt modsætter sig det.

Danmark har i forbindelse med ratifikationen af den danske tiltrædelsesaftale afgivet en erklæring over for de øvrige medlemslande om udenlandske polititjenestemænds adgang til at medbringe tjenestevåben under observation i Danmark. Det følger heraf, at det i de tilfælde, hvor der indhentes forudgående tilladelse, vil være op til de danske myndigheder efter en konkret vurdering at tage stilling til, om der er grundlag for at modsætte sig, at tjenestevåben medbringes.

I hastende tilfælde som omtalt i artikel 40, stk. 2, hvor det ikke er muligt for de pågældende udenlandske polititjenestemænd at anmode om forudgående tilladelse til fortsat observation, vil Danmark ikke modsætte sig, at der medbringes tjenestevåben, hvis observationen fortsættes over landgrænser. I sådanne tilfælde vil det normalt være meget vanskeligt at træffe foranstaltninger for at skaffe sig af med tjenestevåbnene.

Er der derimod tale om, at observationen fortsættes ind på dansk område med skib eller fly, er udgangspunktet, at der ikke kan medbringes tjenestevåben. Det hænger sammen med, at det i sådanne tilfælde normalt må antages at være muligt på betryggende måde at deponere tjenestevåbnet. Der kan dog foreligge særlige omstændigheder, hvor dette udgangspunkt må fraviges. Det gælder f.eks., hvor det ikke måtte være muligt at deponere våbnet på betryggende måde, eller hvor den, der observeres, selv må antages at være bevæbnet.

2.5. Bilaterale aftaler om politisamarbejde

Danmark og Sverige har den 6. oktober 1999 indgået en aftale om politimæssigt samarbejde i Øresundsregionen. Aftalen indeholder blandt andet bestemmelser med henblik på udmøntning af Schengen-konventionens regler om politimæssigt samarbejde, herunder